

APEL O ODRZUCENIE USTAWY

Dotyczy: *Ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy*

- *Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3238)*

Szanowna Pani ,Szanowny Panie Senatorze

wspierając stanowisko Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17.05.2023 r. oraz w związku z Ustawą, która została przegłosowana podczas głosowania nr 115 na 77. posiedzeniu Sejmu, zwracam się z apelem **o odrzucenie przez Senat w całości przegłosowanej Ustawy (druk 3238).**

Wejście w życie ustawy będzie skutkowało niepokojącymi i haniebnymi konsekwencjami dla Polaków, a rozwiązania prawne zawarte w obecnie przyjętej Ustawie budzą wiele wątpliwości.

W mądrości Senatorów obecnie cała nadzieja.

Ustawa wprowadza nowe regulacje, które na obszarze występowania złóż kopalin, głęboko ingerują we władztwo planistyczne gmin, co jest przejawem centralizacji państwa. To samorządy znają swoje mocne i słabe strony i to ludzie powinni decydować o tym, co jest najlepsze dla społeczności lokalnych.

Ustawa wprowadza wprost zakaz zabudowy nad złożami, które na podstawie jedynie decyzji administracyjnej zostaną uznane za strategiczne. Ustawa w swoich zapisach nawet nie zakłada jakiegokolwiek kompensacji strat w formie odszkodowania dla właścicieli gruntów i budynków.

Podzielam stanowisko Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, iż zapisy Ustawy godzą w „istotę samorządu terytorialnego, interes społeczności lokalnych, prawa właścicieli nieruchomości oraz naczelną zasadę ochrony środowiska będącego dobrem wspólnym wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej”.

Władztwo planistyczne gminy, które jest jednym z jej podstawowych kompetencji, wynika wprost z przepisów Konstytucji RP – jednak obecne zapisy Ustawy temu przeczą. Co więcej, samodzielność gmin w Polsce podlega ochronie sądowej, jednak w przypadku wejścia w życie ustawy, organ geologiczny nie tylko **nie będzie musiał** uwzględnić jakichkolwiek innych czynników środowiskowych na obszarze występowania złoża, ale **gminy nie będą mogły** zakwestionować ustaleń organu lub zaskarżyć decyzji (nawet jeśli wójt, burmistrz lub prezydent miasta będą kwestionować podjęte decyzje przez organ geologiczny). Jest to niesłychane w demokratycznym państwie prawa!

Ustawa przyznaje zdecydowany prymat interesowi gospodarczemu przedsiębiorców zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i brunatnego i **ten interes stawia ponad interesem samorządu terytorialnego, społeczności lokalnych, właścicieli nieruchomości, a także wspólny interes wszystkich obywateli.**

Definicja złoża strategicznego skonstruowana jest w sposób, który pozwala uznaniowo - centralnym organom geologicznym, objąć każde złożo w Polsce takim charakterem, bez możliwości weryfikacji tego faktu przez władze lokalne. Co istotne złoża te z przyczyn ekonomicznych, społecznych, zmian w technologiach w pozyskiwaniu energii, **być może nigdy nie będą eksploatowane**. Co więcej, zapis Ustawy tworzy istotne pole do nadużyć i potencjalnej korupcji na poziomie centralnym.

Gminy, w których znajdują się udokumentowane złoża węgla brunatnego, mogą znaleźć się w sytuacji, w której będą zmuszone do objęcia zakazem zabudowy znacznej części gminy, co z pewnością może przełożyć się na negatywne emocje wśród mieszkańców na poziomie lokalnym.

Ustawa oddaje Głównemu Geologowi Kraju kompetencje, dzięki którym, po zatwierdzeniu dokumentacji geologicznych obejmujących złoża wymienione w ustawie, każdorazowo samodzielnie **(bez jakichkolwiek konsultacji czy uwzględnieniu stanowiska środowisk lokalnych)** może rozstrzygać, czy zasadne jest wszczęcie postępowania w sprawie uznania złoża za strategiczne. Uważam to za niedopuszczalne, iż organ gminy, bez możliwości zakwestionowania decyzji, będzie zobowiązany do wykonania takiej decyzji - podjętej jednoosobowo, na poziomie centralnym.

STĄD APELUJĘ O ODRZUCENIE USTAWY W CAŁOŚCI i uwzględnienie stanowiska Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Z poważaniem,

